

Viewpoint

Van Bergen

*Dus vonden we
ons terug in
een geweldloze
blokkade met vóór
ons de politie en de
marechaussee*

Pierson

Jong waren we. Jonge jongens en jonge meiden. En de wereld lag voor ons open als een zee voor een goudgeel strand. En die wereld moest anders. Die wereld moest beter. De zee moest zogezegd worden ontdaan van olie en plastic. De Vietnamoorlog was zojuist geëindigd en de helse economische crisis zojuist begonnen. Oorlog moest de wereld uit. Kernwapens en kernenergie ook, om te beginnen uit Nederland. En Shell moest weg uit Zuid-Afrika. Bezuinigingen op sociale zekerheid en onderwijs moesten worden teruggedraaid. Er waren er die zwarte jasjes gingen dragen, de leus *No Future!* erop kalkten en depressief gingen kijken, onderwijl in van rook vergeven cafés de ene joint na de andere draaiend.

Maar wij wilden ons niet bij de uitzichtloosheid neerleggen. De toekomst was aan ons en het zou onze toekomst worden. Maar daarvoor moesten we wel een fatsoenlijk dak boven het hoofd hebben. Dat leek alleen maar moeilijker en moeilijker te worden. De huisjesmelker was de laagste mensensoort ooit. Krakkers hadden onze sympathie, al was het dan op een manier die ook wel eens op de toenmalige Duitse terroristen van de RAF, de Rote Armee Fraktion, van toepassing werd verklaard: de ideeën waren goed, maar de methoden niet. Alsof die twee te scheiden zijn. Alsof we wisten wat die ideeën waren. Maar dat het niet deugde dat begin jaren tachtig in hartje Nijmegen, in de Piersonstraat om precies te zijn, goed bewoonbare huizen zouden worden gesloopt om plaats te maken voor een parkeergarage, zodat de burgermannetjes hun heilige koe lekker dicht bij het centrum konden neerzetten, dat wisten we zeker, en velen met ons. Dus vonden we onszelf terug in een geweldloze blokkade met vóór ons de politie en de marechaussee – waartussen we het verschil niet zagen – en de, toegegeven, niet bepaald geweldloze krakkers achter ons. We zongen liedjes en waren ervan overtuigd dat niemand het zou

aandurven ons te verdrijven. Tot het moment dat lokale politici de garage tot 'symbool van de rechtsstaat' bombardeerden; tot het moment dat er tanks in de straten verschenen; tot het moment dat in zwart geklede, met lange lat en traangasgranaten bewapende mannen, met veel woede en weinig mededogen in de ogen, op ons afkwamen.

Ouder zijn we nu. Enkelen zelfs al overleden. Ouder en (meestal) wijzer. Het overgrote deel van de Nijmeegse bevolking keerde zich tegen de eigen bestuurders met als gevolg dat slechts enkele dagen na de veldslag de bouw van de garage werd afgeblazen en de huizen niet gesloopt, maar opgeknapt werden. De marechaussee bleek naar de Waalstad te zijn geroepen omdat de politie bang was het niet alleen af te kunnen. Het was de politie die geen enkele ervaring met geweldloze blokkades had, met alle gevolgen van dien, maar vervolgens schoof zij de schuld van alles wat was misgegaan in de schoenen van de marechaussee. Er kwamen cursussen 'hoe om te gaan met geweldloze demonstranten'. De kraakbeweging bleek de sympathie niet waard en ging terecht ten onder, niet zozeer aan overheidsrepressie, als wel aan eigen intolerantie en ideologische scherpslijperij; aan, zogezegd, een totaal gebrek aan humor en relativeringsvermogen.

Maar hoe oud en wijs wij ook werden, hoezeer met de jaren toenemende kennis en toenemende relativeringskunst onze geharnaste opvattingen en oordelen ook hebben afgezwakt; hoezeer ook ondertussen die wereldzee aan onze voeten tot boven het middel is gevorderd en meer onze weg bepaalt en beperkt dan andersom; de op het netvlies gebeitelde beelden van op de rugen van onschuldige tieners en begin twintigers neerdalende lange latten zullen nooit geheel kunnen worden weggerationaliseerd of weggerelativeerd en altijd onze mening over de marechaussee (en de politie) blijven meebepalen. ●

Dr. Leo van Bergen is geboren midden in het non-militaire jaar 1959. Desondanks heeft het thema 'oorlog' altijd zijn historische belangstelling gehad, waarbij zijn aandacht vooral uitgaat naar de medische gevolgen. Op dat terrein wordt hij internationaal als autoriteit erkend. Hij schreef *Zacht en eervol*, over het lijden en sterven in de Eerste Wereldoorlog.